

**קארדיוגרפיה
שאלה של
גיאוגרפיה**

אין זה בדיוק הפסוק המפורסם של סאקני מ"בית התה של ירח אוגוסט", אך אלה תוצאותיו של מחקר מדעי שהוכיח: היפאנים שהיגרו להחאי לוקים בהתקפות לב פי 4 מבני עמם שביפאן ואלה שהיגרו ללוס אנג'לס לוקים בהתקפות לב פי 10 — והכל בגלל עודף הכולסטרול במזון. לכן המליץ ד"ר קיס, חוקר התזונה הנודע ב"ארה"ב, על אכילת שמנים בעלי ריכוז גבוה של חומצות בלתי רוויות.

דרכי בפרוש שמן סויה, או שמן תירס "סית'בית" המצטיינים בריכוז גבוה של חומצות בלתי רוויות ויחד עם זה טעמים מעודן לסלטים, בשול, טגון וי אפיו.

TETH-BETH LTD
Poly Unsaturated Oils

במדינה

תליאביב

לבריאות!

בדרומה של תליאביב נפתח השבוע מרכז בועל חשיבות חברתית ודתית: בית מרחץ ומיקה בריאות, הי 15 במספר בעיר, והגדול בארץ. המוסד, שהוקם בחסות ה"מועצה הדתית, נחנך ברוב עם.

מדוחות כתבת העולם הזה, זיהה יריב, על הווי המרחץ החדש:

המצפון הנקי לא נתן לנו להתעלם מן המאורע ההיגייני הגדול. בהזמנה נכתב כי הרחצה במוסד היא לפי שיטת השרי שרת המודרנית, ושהוא מסוגל לטהר 150 אנשים בבת אחת, הסאניטאריות מובטחת. בכל אכביטה פעיל פעמון-אזהרה למיקרה של שבץ, הכל בתערופף עממי וזה, כמובן, היה מפתח מאוד.

חסאנו ככל האפשר בלילה הקודם ורצנו טמאים למחרת להיטהר בבית-המרחץ. הי בניין בן שלוש הקומות עושה רושם בניוני בהחלט בשביל ה-200 אלף ויותר שהושקעו בו. חיפשו בריכוז את הגן אליו מוזמנים המתרחצים לפרוש, ואומנם בכניסה לאגף הנשים עמדו ארבעה עציצים שהכילו צמחיה, בדרך כלל ירוקה.

את העובדה שאין עדיין חדר זינקה לי נשים ושלא הכל גמור, קיבלנו בהבנה רבה, לאחר ששמענו מוקסמים שרק לפני 11 שנה התחילו לבנות את הבית. בשנה הי ראשונה הושלם השלד. בשנתיים שלאחר מכן הושלם חלק מהקומה השלישית. קומה ראשונה הושלמה בארבע השנים הבאות. בשנתיים שלאחר מכן הושלמה כל הקומה השנייה ומשנת 1962 — יושלם השאר.

התפטרון ונפטרו. המלודרמה של בית-המרחץ התחילה לפני שנים רבות, כשי גיבורים אלמוניים הפיצו את הרעיון היגייני בישוב, וכשצדיקים אספו תרומות למענו. בשנת 1951 גם מונה ועד נאמני בית-המרחץ בן שבעה חברים.

התרומות הספיקו בדיוק לשלד. אסון רדף אסון. ביום מר אחד, אחרי עשר שנים, נתגלה פתאום שהועד התנדוף חלק מהאני שים התפטר וחלק נפטר. אף אחד לא נשאר. היה צורך דחוף להקים ועד-נאמנים חדש לגמרי מתחילתו ועד סופו, כדי לא להתבנות בעיני שמיים. ועד זה גמר את המלאכה.

לכבוד המאורע הוחלט פה אחד להעניק חנינם לכלה הראשונה שתבקר במקום מיק' זה, תסרוקת במיקרה שאינה מתלחח, פדיקור ומניקור במכון היופי של בית-המרחץ. כניל גם להתן הצעה היה נדיב לכל הדעות, אבל היינו מאושרים שלא נתחנן בקרוב כשראינו את מנהלת המס' פרה החדשה, רוני בת ה-17. היא נשאלה אם היא שמחה לעסוק בעבודת הקודש.

"למה לא? מזל שרובינס קוסמטיקום פיר טר אותי, אחרת לא הייתה לי הודמנות כזאת."

שיעור עז הריצפה. באגף הנשים עבדו שלוש נשות ומנהלים בקופאיות, שתי עובדות נקיון, ושתי בלניות, כולן מחוסרות עבודה, שהתנפלו עלינו בפנים רעבות: "כמה? כמה? שתי נשים שכבו במקרה הציבורי, וחמש בתולות בגיל שבע הסתבנו במקלחת."

כל העובדות יהודו ביראת-שמיים שהן העזרונה לגיטרות בסבון ובתפילה בתע' ריף המקובל, והבטיחו מאסאגי כמו לגברים במהרה בימינו אמן. היינו מעוניינים לדעת אם פועלות המיקה עברו הכשרה מיוחדת. "לא במיוחד. אבל אני אדוקה ויש לי חמי' שה ילדים ובעל", השיבה אחת.

ביקשנו תא פרטי בקומה השנייה. היתה שם אכביטה, מיקה בעומק שני מטרים, ספה וכיסא מגומאוויר. הנקיון היה מופתי. אף אחת לא התרחצה שם עדיין. "וזה הפע' מון, אם תתעלפו" עוודדה הבלנית. החלון המנופץ עורר את תשומת לבנו. רצינו לדעת מי קפצה ממנו כבר ביום הראשון. "אחה, זה שום דבר", הרגיעה אותנו הבלנית, "אלו רק הילדים שמעיפים לכאן תמיד אבנים."

קבענו שלקבל אבן בראש במיקה פרטי ב-90 אגורות זה אפילו זול מאוד, ומיד הזמנו מקלחת ציבורית, בלי חלון, ב-35 אגורות. ברגע שעמדנו להיפרד מהמשלמה, דרכה הרגל היחפה בערימת שערות ברז' נטיות ששכבו גזוזות על הריצפה הרטובה. מישהי, וודאי, יצאה מכאן מגולחת. ברחנו מיד הביתה עם כל החטאים של אמש, ישר לאמבטייה.

מה אתה יודע על

סרטון

מוזחים טונים על כל שאלה

קהל בהתיירוגי מילא השבוע את היכן התרבות. 3000 איש באו לשמוע ארבעה מדענים מפורסמים, עד נישא כאוב: הסרטון בעמודים אלה מובאת שאלות הקהל, שהוקראו בפני שר החינוך ונשיא מכון וייצמן אבא אבן, והתשובות שנתן דהן טראסט המוחות המדעי.

אבן: מה הקשר בין זיהום האוויר וסרטן הריאות? האם יושבי ערים נוטים לסרטן ריאות יותר מיושבי הכפר?

פרופ' פלדמן: נראה שקיים קשר ישיר בין הופעות של זיהום אוויר ובין תדירות של סרטן, בעיקר סרטן הריאה. אף על פי כן ניתן לומר, שבתדירות הכללית של סרטן הריאה אין זיהום האוויר אחד הגורמים המכריעים.

אבן: האם נכון שהסרטן פחות מצוי ב"עדות המזרח בישראל? אם כן, מדוע?
פרופ' הוכמן: קיימות עבודות סטטיסטי-טיות של ד"ר קלנר ממשרד ראש הממשלה, שסקס בבדיקה הזאת. הוא אסף את כל החומר המצוי מבתי-חולים בארץ. סטטיסטיקה זו מראה ריבוי של מהלות ממ' אירות בעדה האשכנזית, בהשאהא לעדה הספרדית.

גם אנחנו עסקנו בבדיקה של סרטן אחד, שהוא נדיר אצל האשה היהודית, וזהו סרטן צואר הרחם. בסרטן הזה לא מצאנו כל הבדל בין האשה האשכנזיה לבין האשה מעדות אחרות. אבל קשה באמת לקבוע דבר כזה מבחינה סטטיסטית, כי כל סטטיסטיקה מיכרחה להתבסס על גילים ברורים ואני חושב שאצל רבים מעדות המזרח אין ידיעת גיל ברורה. הסטטיסטיקה בעולם מראה שבכל מקום שהיא נהוגה כסדר, התחלואה הסרטנית שווה בכל העדות ובכל הגזעים.

★ ★ ★

האטום והסרטן

אבן: האם פצצות אטומיות ניסיוניות עלולות להביא לידי עליה בתדירות מחלת הסרטן?

ד"ר אלכסנדר: לפי שעה אין בינוני אינן פורמציה מדעית מוסמכת כדי לקבוע בדיוק את מידת הסיכון שבנפולת הרדיואקטיבית הנוכחית. ידוע כי הקרנה, בכמות גדולה מזו של הנפולת מפיצוים ניסיוניים, גורמת לסרטן. יתכן כי הכמות הקטנה של ההקרנה תיצור מספר בודד של מקרי סרטן ויתכן כי לא תיצור כלל, בגלל היותה מתחת לסף הפעול של ההקרנה. לפי חישובים נראה כי רק אחד מתוך 5000 איש יש לו הסיכוי להיפגע מהנפולת הזאת, ומידה זו היא נמוכה מהתדירות הקיימת, שבה נפגע אחד מתוך כל חמישה אנשים מסרטן. זאת אומרת ששניים מבין יושבי כל קטע של שורה באולם זה ימותו מסרטן.

אבן: כיצד יתכן לגלות את מחלת הסרטן בשלביה הראשונים?

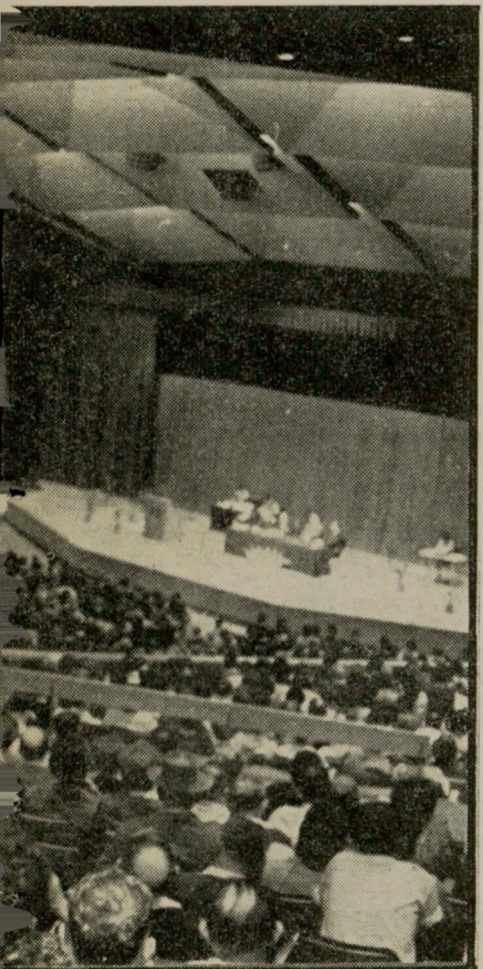
פרופ' הוכמן: זוהי אחת המשימות היקשות ביותר שבפניה עומד הרופא. ההגדרה עצמה של שלב מוקדם היא הגדרה בלתי ברורה. מה שאנחנו קוראים שלב מוקדם זהו לרוב או גידול בגודל מסויים שניתן לתפיסת החושים של הרופא. או גידול שמגלים אותו במהירות אחרי שי החולה גילה את הסימנים הראשונים. אין זאת אומרת כלל שהסרטן הזה הוא מוקדם מן הבחינה הביולוגית בגופו של האדם. אין לנו דרך אחרת לקבוע את השלבים ההתחלתיים, אלא בדרך שהיא ניתנת לתפיסת החושים שלנו. לו היו לנו אמצעים לגלות את הסרטן בטרם שבכלל היו סימנים בגוף — והרי אתם רואים שזה אבסורד! אבן: האם מחלת הסרטן עלולה לעבור בירושה?

פרופ' הוכמן: אני חושב שפרופוסר ברי נבלום היה יכול לענות על השאלה הזאת יותר טוב ממני, כי עסק בזה הרבה ויש אפילו פרק שלם בספרו. גם ד"ר פלדמן ניסה

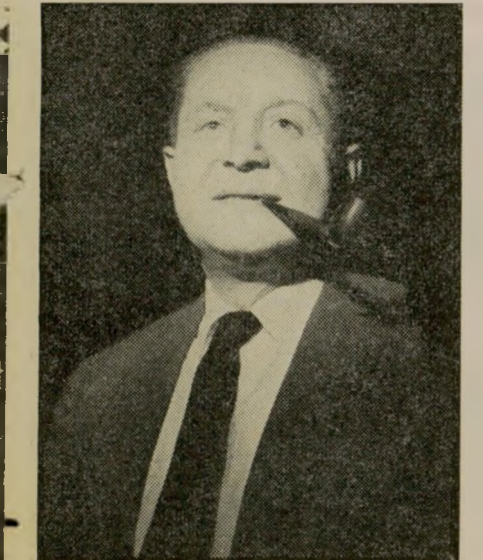
להדגיק ביר ס גועים שגודלו תית ל על ר עוברני גים מ שהנטי היא ל

אבן: של ס גריות של עי

פרופ' ברנבלו אני מן את הפ מספר אנח הסטאטי כל ספס לעשן נ גריות

כל חמישי מכנס ימות! קרא מד

הרופא
פרופ' אברהם הוכמן, ראש המחלקה האונקולוגית (חקר גידולים ממאירים) בבית החולים הדסה, ירושלים.

כך זה התחיל...
↓
וכך זה נאמר.
↓
אל תזניח! היחפה בשלשות הקרחת השתמש בתכשיר של הביוקוסמטיקאי ד"ר א. רובין

אליקסיר

לחשיני בכתיבתה וכתפוסריות